

Janina Repelewska-Pękalowa

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej

Instytut Nauk o Ziemi

Zakład Geomorfologii

20-033 Lublin, ul. Akademicka 19

SESJA POLARNA W LUBLINIE

Tym razem z powodów organizacyjnych odstąpiono od tradycji spotkań w grudniu i doroczna Sesja Polarna Instytutu Nauk o Ziemi odbyła się w dniu 4 czerwca 1998 r., stanowiąc część programu IV Zjazdu Geomorfologów Polskich, zorganizowanego przez Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich oraz Instytut Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Sesja obradowała pod hasłem: „Rzeźba, paleogeografia czwartorzędu oraz problemy zmian środowiska obszarów polarnych”. Wśród wygłoszonych referatów dominowała problematyka islandzka, prezentowana głównie przez toruńskich polarników, między innymi: L. Andrzejewskiego *Morfogeneza strefy marginalnej lodowca Tugnaár*, A. Olszewskiego i P. Weckwertha *Morfogeneza wytopisk na sandrze w południowej części bliskiego przedpola lodowca Hofdabrekku*, E. Wiśniewskiego *Zmiany rzeźby przedpola lodowca Skeidarar w wyniku jókuhlhlaupu*, A. Olszewskiego i M. Karasiewicza *Morena denną oraz tekstura i struktura osadów glacialnych na przedpolu lodowca Tugnaár*. Duże zainteresowanie wzbudziły referaty stanowiące pokłosie badań prowadzonych w Zatoce Admiralicji, autorstwa A. Kostrzewskiego, G. Rachlewicza i Z. Zwolińskiego (Poznań) pt. *Mapa geomorfologiczna zachodniego wybrzeża Zatoki Admiralicji, Wyspa Króla Jerzego* oraz Z. Zwolińskiego *Krążenie materii mineralnej w geoeekosystemach lądowych Wyspy Króla Jerzego, Antarktyka*.

Wszystkie zgłoszone prace zostały opublikowane w II tomie materiałów IV Zjazdu Geomorfologów Polskich, który był zarazem kolejnym tomem wydawnictwa UMCS *Wyprawy Geograficzne na Spitsbergen*. Liczy on 313 stron, jest bogato ilustrowany. Ze względów technicznych tym razem tom jest w wersji angielsko-polskiej (prace po angielsku ze streszczeniem w języku polskim oraz odwrotnie). W tomie tym znalazły się również pełne teksty referatów prezentowanych na Sesji Polarnej w Lublinie w 1997 roku.

Na treść składa się 30 artykułów reprezentujących: nauki o Ziemi (23), nauki biologiczne (2), archeologię (2), ekologię (1).

Warto zwrócić uwagę na dwie szczególnie użyteczne publikacje z działu Varia. Są to: *Polskie strony polarne w Internecie* (I. Sobota) oraz *Bibliografia*

Spitsbergeńska prac z dziedziny geomorfologii, geologii i glaciologii (P. Zagórski), której opracowanie było możliwe dzięki udostępnieniu materiałów zebranych w Instytucie Geofizyki PAN w Warszawie w celu opublikowania kompleksowej bibliografii polskich prac dotyczących Spitsbergenu.

Jacek Machowski

Wyższa Szkoła Humanistyczna
w Pułtusk

III MIĘDZYNARODOWY KONGRES ANTARKTYCZNYCH NAUK SPOŁECZNYCH (ICASS-III) Kopenhaga, 21—23.V.1998

W dniach 21—23 maja 1998 r. odbył się w Kopenhadze III Międzynarodowy Kongres Arktycznych Nauk Społecznych (ICASS-III), w którym niestety nie uczestniczył nikt z Polski, pomimo bezskutecznych zabiegów Komitetu Badań Polarnych PAN w kraju i zagranicą o uzyskanie środków na sfinansowanie naszego w nim udziału. Mimo to, w geście uprzejmości, organizatorzy z Międzynarodowego Stowarzyszenia Arktycznych Nauk Społecznych (IASSA) opublikowali w materiałach kongresowych referat przewodniczącego Komisji Polarnych Nauk Humanistycznych i Społecznych KBN PAN pt.: „*Poglądy etyczne A.B. Dobrowolskiego dotyczące badań naukowych*”. Wzbudził on zainteresowanie i został wykorzystany w pracach redakcyjnych nad tekstem „*Zasad IASSA w badaniach arktycznych*”, przyjętych przez Kongres.

W Kongresie wzięły udział 222 osoby z następujących 17 krajów: Kanada (45), Dania (38), USA (38), Rosja (31), Norwegia (20), Grenlandia (13), Finlandia (12), Szwecja (8), Holandia (4), Niemcy (4), Wielka Brytania (2), Francja (2), Szwajcaria (2), Włochy (2), Wyspy Faroe (1), Filipiny (1) i Australia (1). Wśród uczestników znalazło się bardzo wielu przedstawicieli autochtonicznych ludów Arktyki, którzy w swoich referatach mocno podkreślali swoją tożsamość i prezentowali swoje palące problemy polityczne, ekonomiczne i społeczne. W sumie na Kongresie wygłoszono 116 referatów obejmujących szeroki wachlarz problematyki polarnych nauk humanistycznych i społecznych.

Obrady toczyły się w następujących 21 sekcjach problemowych:

1. Etyka, ludy tubylcze i integralność nauki.
2. Globalizacja a Północ.